

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าประสิทธิผล การเรียนรู้ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาทักษะการอ่าน การเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้ แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยจึงได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ขั้นตอนไว้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา และไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 84.91/82.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80)

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้อ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6327

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน และการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยมีทักษะการอ่านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.59 คิดเป็นร้อยละ 82.97 โดยมีนักเรียนร้อยละ 87.50 ของนักเรียนทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป และมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนมีค่าเท่ากับ 16.34 คิดเป็นร้อยละ 81.72 โดยมีนักเรียนที่ร้อยละ 81.25 ของนักเรียนทั้งหมดที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบผลการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 84.91/82.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) หมายความว่าผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากกระบวนการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผนมีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 84.91 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนมีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 82.50 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบ และมีวิธีการที่เหมาะสมโดยเริ่มจากการศึกษาเอกสารหลักสูตรคู่มือครูภาษาไทย และหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กำหนดรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงสาระสำคัญสาระการเรียนรู้แนวการจัดการกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับความคิด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน (ฉวีวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ. 2545 : 53) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รับการตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และได้ผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจพิจารณาแก้ไขให้ถูกต้องทั้งด้านเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาเวลาที่ใช้ในการจัดการกิจกรรมช่วยให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้นทำให้การสอนเป็นไปอย่างเรียบร้อย จัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว (ชวลิต ชูคำแพง. 2551ข : 95) รวมทั้งได้ผ่านการทดลองใช้กับ

นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหาความเหมาะสมของเวลากิจกรรมการเรียนรู้ต่อการเรียนรู้การตั้งคำถามเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องกับวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549ค : 289) ที่ให้ความสำคัญของแผนว่าเป็นงานสำคัญของครูทำให้สอนด้วยความมั่นใจ สอนด้วยความคล่องแคล่วเป็นไปตามขั้นตอนอย่างราบรื่นมีเป้าหมายมีทิศทางในการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรสา ศรีฉาย (2553 : 99-104) ที่พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD มีประสิทธิภาพ 84.15/83.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวรา วงศ์ปัญญา (2551 : 133-143) ที่พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยหน่วยการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ใช้เทคนิคการใช้คำถามและใช้เทคนิคแผนผังความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.68/76.35 และ 84.61/76.17 ตามลำดับซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 70/70 ที่ตั้งไว้

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6327 หรือคิดเป็นร้อยละ 63.27 ทั้งนี้อาจเพราะนักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละชนิดย่อมมีจุดเริ่มต้นและมีจุดสิ้นสุดตามขั้นตอนที่สำคัญคือต้องมีแนวคิดหลักและแนวคิดรองการลำดับเหตุการณ์มีการตั้งปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทิศนา แคมมณี (2553 : 266-267) ให้ความหมายว่าการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มโดยลดความสามารถเพื่อศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกันผู้เรียนอาจต้องทำแบบทดสอบแต่ละตอนและเก็บคะแนนของตนไว้และมีการทดสอบครั้งสุดท้ายซึ่งเป็นการทดสอบรวบยอดและนำคะแนนของตนไปหาคะแนนพัฒนาการแล้วนำคะแนนของแต่ละคนในกลุ่มมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนพัฒนาการสูงสุดจะได้รางวัล การสร้างแผนผังความคิดจะเป็นการนำเสนอที่ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทุกส่วนของความคิดหลักและความคิดรองซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจการอ่านหรือการเขียนและเพิ่มความคงทนในการเรียนรู้และยังช่วยในการพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มการมีเหตุผลและช่วยพัฒนาในการจำ ทศนีย์ สุกเมธิ (2542 : 150) ให้แนวคิดว่าการสอนด้วยแผนผังความคิดเป็นการนำทฤษฎีทางสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่เป็นการทำงานร่วมกันของสมองด้านซ้ายและด้านขวาประหยัดเวลาในการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกลุ่มเนื้อหา การปรับปรุงการ

ระลึก การสร้างสมความคิดสร้างสรรค์มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการคิดไตร่ตรองและการเรียนรู้ ควบคุมระดมสมองในเรื่องใหม่ ๆ การวางแผน การสรุป การทบทวนและการจดบันทึก เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภาพรณ์ ทาโยธี (2554 : 110-115) ที่พบว่านักเรียนที่เรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำพื้นฐานมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.9055 แสดง ว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 90.55 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัมรา พันธุ์สุคน้อย (2555 : 88-91) ที่พบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้มีความ ก้าวหน้าเท่ากับ 0.7095 หมายความว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ 70.95 จึงสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน การเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตาม มาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่ม สาระการการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถนำไปแก้ปัญหาคำจัดการเรียนรู้วิชา ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านและ การเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิด ประกอบ การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ในการ จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ผ่านขั้นตอนใน การจัดทำอย่างมีระบบและได้ศึกษาวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551ข : 1-14) ตลอดจนผู้วิจัยได้เลือกใช้เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนได้ตามขั้นตอนตามกระบวนการ (วิมลรัตน์ สุนทร โรจน์, 2549ก : 289) การวางแผนการ สอนมีความสำคัญเป็นในการทบทวนหรือออกข้อสอบเพื่อวัดผลการเรียนรู้และเป็นเอกสาร เป็นแนวทางแก่ผู้สอนแทน (สมนึก ภัททิษณี, 2546 : 73) การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการวัด สมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ที่ผ่านมาแล้ว และการประเมินผล นักเรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้ครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียน ทำให้ง่าย ต่อการพัฒนาผู้เรียน (ชวลิต ชูกำแพง, 2551ข : 95) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผานิตา เพิ่มพูนทรัพย์ (2551 : 53-94) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแผนผังความคิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพียรศรี รื่นกลาง (2553 : 116-120) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านและ

การเขียนสะกดคำภาษาไทยประกอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CO-op CO-op มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนร้อยละ 57.10 หลังเรียนร้อยละ 90.70 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน และการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิด ประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยมีทักษะการอ่านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.59 คิดเป็นร้อยละ 82.97 โดยมีนักเรียนร้อยละ 87.50 ของนักเรียนทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป และคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนมีค่าเท่ากับ 16.34 คิดเป็นร้อยละ 81.72 โดยมีนักเรียนที่ร้อยละ 81.25 ของนักเรียนทั้งหมดที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเทคนิค STAD นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและประสบผลสำเร็จทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู่มากขึ้นทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีขั้นตอนที่ดีไม่น่าเบื่อเมื่อนักเรียนมีความสุขสนุกสนานในการเรียนและได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุขรวมทั้งการได้รับคำยกย่องชมเชยจากครูและเพื่อน ๆ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกภูมิใจในผลงานของตนเองส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติงานดีขึ้นก่อให้เกิดความสำเร็จซึ่งทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราในระดับดีซึ่งการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านหนังสือเป็นการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน ก่อให้เกิดความเข้าใจแนว ความคิด อารมณ์ และจินตนาการ (วรณีย์ โสมประยูร. 2544 : 12) ในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระของวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามความต้องการ การอ่านทำให้ผู้อ่านมีการพัฒนาขึ้นทางด้านร่างกายอารมณ์ สังคม และสติปัญญาได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนาน สามารถพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพได้ (สมพร แผงพิพัฒน์. 2547 : 123) ส่วนทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกนำโครงสร้างทางภาษาสำนวน ตลอดจน คำศัพท์ต่าง ๆ มาใช้เขียนเรื่องราวสอดคล้องกับรหัสสุคา ทรรศน์มาก (2548 : 36) การเขียนเป็นการพัฒนาการด้านความรู้ ความรู้สึกลึกซึ้ง เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับสารได้รับทราบเจตนาและจุดประสงค์ของผู้ส่งสาร ด้านการเรียนรู้มาตราตัวสะกด กรมวิชาการ (2545 : 157-160) เป็นการเรียนรู้พยัญชนะที่ประกอบอยู่ท้ายสระและมีเสียงผสมเข้ากับสระทำให้เสียงของ

ค่าแตกต่างกันตามตัวผู้ขณะที่นำมาประกอบซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรเกษแก้ว มุกดาดี (2552 : 75-80) พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการประสมคำด้วยภาพมีความสามารถในการอ่านโดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ใช้แผนผังความคิดที่ระดับ .05 นักเรียนที่เรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการประสมคำด้วยภาพกับแผนผังความคิด มีความสามารถในการเขียนไม่แตกต่างกันและนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการประสมคำด้วยภาพและแผนผังความคิดมีความคงทนในการวัดความสามารถในการอ่านและการเขียนลดลง และสอดคล้องกับเกรอวัลย์ ภูมิศรีแก้ว (2552 : 105-110) พบว่านักเรียนที่เรียนรู้ทั้งสองกลุ่มมีความสามารถในการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก่อนและหลังเรียน ไม่แตกต่างกัน นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่าน สรุปใจความสำคัญ เรียบเรียงใจความสำคัญ นำสำนวนของตนเองไปเป็นองค์ความรู้สู่การวิเคราะห์ นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี มีปฏิสัมพันธ์ช่วยเหลือกันและกัน มีพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน นักเรียนเกิดความสุข ความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม และจากการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับแผนผังความคิดทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมด้วยตัวเองมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน นักเรียนมีส่วนร่วมและได้แสดงออกมีความคิดสร้างสรรค์เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองและกลุ่มสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งผลให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างน่าพอใจและเป็นวิธีการที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้นนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้อื่น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราและไม่ตรงตามมาตราโดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ครูผู้สอนควรศึกษา แนวคิดทฤษฎีและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ให้เข้าใจเพราะจะทำให้สามารถนำแผนผังความคิดมาใช้ในการสรุปบทเรียนได้ถูกต้องการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 การจัดกิจกรรมกลุ่มในวันแรก ๆ นักเรียนยังไม่สามารถร่วมมือกันเรียนรู้ได้ดีนักเนื่องจากยังไม่คุ้นเคยครูผู้สอนและเพื่อนในกลุ่ม ครูจะต้องคอยให้คำแนะนำกระตุ้นให้

นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันสังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคลเพราะนักเรียนแต่ละคนจะมีศักยภาพในการเรียนรู้ที่ต่างกักันดังนั้นครูควรมีการเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมกันให้มากที่สุดและการจัดการเรียนรู้ใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไม่ต้องทำครบทุกขั้นตอนก็ได้ เพราะเด็กในช่วงนี้จะต้องใช้เวลามากกับการจัดกิจกรรมแต่ละขั้นตอนจึงไม่จำเป็นต้องจัดให้ครบทุกขั้นตอน เราสามารถบูรณาการบางขั้นตอนเข้ารวมกันได้

1.3 ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานไม่เบื่อหน่ายและเปิด โอกาสให้นักเรียนทุกคนได้นำเสนอผลงานของตนเองหรือผลงานกลุ่มโดยหมุนเวียนกันเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการพูดและกล้าแสดงออกซึ่งจะส่งผลให้การเรียนดีขึ้นมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการเขียนเช่นความคิดสร้างสรรค์การคิดอย่างมีวิจารณญาณความคงทนในการเรียนรู้

2.2 ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดประกอบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ไปศึกษาเปรียบเทียบกับวิธีการจัดการเรียนรู้อื่นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สามารถเลือกวิธีการจัดกิจกรรมที่มีคุณภาพไปใช้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม